

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 2289/21
12.5.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Зорице Булајић, председника већа, Ирене Вуковић и Станиславе Митровић, чланова већа, у парници тужилаца АА из ..., Ул. ..., ББ из ...-..., ... бр. ... и ГГ из Горњег Милановца, ..., ... бр. ..., које заступа пуномоћник адвокат Марко Миловановић из Београда, Тимочка бр. 10, против тужене Републике Србије - Министарство одбране, коју заступа Војно правобранилаштво, Београд, Бирчанинова бр. 5, ради утврђења дискриминације, одлучујући о жалби тужене изјављеној против пресуде Вишег суда у Београду П 5817/17 од 31.12.2020. године, у седници већа одржаној дана 12.5.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПОТВРЂУЈЕ СЕ пресуда Вишег суда у Београду П 5817/17 од 31.12.2020. године у ставу првом изреке и у том делу се жалба тужене **ОДБИЈА** као неоснована.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ решење о трошковима поступка садржано у ставу трећем који је погрешно означен као став четврти изреке пресуде Вишег суда у Београду П 5817/17 од 31.12.2020. године, тако што се **ОБАВЕЗУЈЕ** тужена Република Србија - Министарство одбране да тужиоцу АА из ..., накнади трошкове парничног поступка у износу од 30.800,00 динара, са законском затезном каматом од наступања услова за извршење до исплате, у року од 15 дана од дана достављања преписа пресуде.

Одбија се захтев тужене за накнаду трошкова другостепеног поступка, као неоснован.

Образложење

Побијаном пресудом, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца АА из ..., па је утврђено да је Закључком Владе Републике Србије бр. 401-161/2008 од 17.1.2008. године, повређено начело једнаких права и обавеза, чиме је извршена дискриминација на основу места пребивалишта ратних војних резервиста са пребивалиштем на територији свих осталих општина које нису наведене у Закључку Владе РС бр. 401-161/2008 од 17.1.2008. године, а тиме и тужиоца АА из ... Ставом

другим изреке, утврђено је да су тужбе тужилаца ББ и ВВ повучене. Ставом трећим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу АА накнади трошкове парничног поступка у износу од 36.200,00 динара, са законском затезном каматом почев од наступања услова за извршење одлуке до исплате. Ставом четвртим изреке, обавезани су тужиоци ББ и ВВ да туженој солидарно накнаде трошкове парничног поступка у износу од 12.000,00 динара, са законском затезном каматом почев од наступања услова за извршење одлуке до исплате.

Против наведене пресуде жалбу је благовремено изјавила тужена, побијајући је у погледу одлуке о захтеву тужиоца АА, као и одлуке о трошковима досуђених овом тужиоцу, и то због погрешне примене материјалног права и погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, како произлази из навода жалбе.

Испитујући побијану пресуду у границама прописаним чланом 386 Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС", бр. 72/11 са каснијим изменама и допунама), апелациони суд је оценио да је жалба тужене делимично основана.

У спроведеном поступку првостепени суд није учинио ниједну битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 ЗПП, на које другостепени суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац АА је као војни резервиста учествовао у ратним сукобима у периоду од 30.3. до 26.5.1999.године у ВП, али како је имао пребивалиште ван општина обухваћених Закључком Владе Републике Србије бр. 401-161/2008 од 17.1.2008. године, ратне дневнице му нису исплаћене. Влада Републике Србије и Штрајкачки одбори ратних војних резервиста из неразвијених општина Куршумлија, Лебане, Бојник, Житорађа, Дољевац, Прокупље и Блаце закључили су дана 11.1.2008. године Споразум о исплати помоћи наведеним неразвијеним општинама у укупном номиналном износу од 2.000.000.000,00 динара. Као јединствени критеријум за стицање права на добијање помоћи споразумом је договорено достављање правноснажне пресуде донете на основу одрицања од тужбеног захтева поднетих од стране ратних војних резервиста из наведених општина пред надлежним судовима против Републике Србије а по основу исплате накнаде, као и да ратни војни резервисти дају писмену изјаву да немају даља потраживања по овом основу према Републици Србији. Закључком Владе Републике Србије од 17.1.2008. године одређено је да право на новчану помоћ има сваки ратни војни резервиста са пребивалиштем на територији наведених општина који достави правноснажну пресуду на основу одрицања од тужбеног захтева против Републике Србије ради исплате накнаде, као и писмену изјаву да према Републици Србији нема даљих потраживања по овом основу.

Неосновано у жалби тужена указује да је првостепени суд погрешно и непотпуно утврдио чињенично стање тако што је пропустио да утврди битне чињенице- да ли је у време НАТО агресије тужилац АА био лице у резервном саставу војске или војник на служењу војног рока. Суд је чињеницу да је тужилац АА као војни резервиста учествовао у сукобима 1999.године утврдио као неспорну на основу одредбе члана 230 став 1 ЗПП, с обзиром да у одговору на тужбу тужена није оспорила

тужиоцу својство ратног резерviste, већ је указала да није доставио доказ да се налазио у истој ситуацији као лица којима је исплаћена помоћ по основу Споразума и Закључка Владе РС, јер није подносио тужбу надлежном суду за исплату дневница, па није испуњавао критеријуме предвиђене наведеним актима да се одрекао тужбеног захтева и да је дао писану изјаву да нема даљих потраживања по том основу.

Иако чињеницу да је учествовао у ратним дејствима током НАТО агресије у својству војног резерviste тужена није оспорила, тужилац АА је статус војног резерviste доказивао фотокопијом странице војне књижице на којој је као период учешћа у рату уписан период од 30.3. до 26.5.1999.године, коју је приложио уз тужбу, а као доказ да копија одговара оригиналу на рочишту за главну расправу одржаном 31.12.2020.године доставио је и оригинал војну књижицу суду на увид.

Одредбом члана 372 став 1 ЗПП одређено је да у жалби не могу да се износе нове чињенице ни предлажу нови докази, осим ако подносилац жалбе учини вероватним да без своје кривице није могао да их изнесе, односно предложи до закључења главне расправе. Како тужена током првостепеног поступка није спорила чињеницу да је тужилац АА за време НАТО агресије био ратни војни резерvista, нити је на ту околност прелагала доказе, ту чињеницу не може истицати ни у другостепеном поступку, нити на ту околност предлагати доказе, с обзиром да није учинила вероватним да без своје кривице није могла да их изнесе, односно предложи до закључења главне расправе.

На основу овако правилно и потпуно утврђеног чињеничног стања, налазећи да су неосновани приговори недостатка пасивне легитимације, приговор недостатка правног интереса и приговор застарелости с обзиром да право на подношење тужбе за утврђење повреде права личности не застарева, првостепени суд је правилно закључио да је тужена доношењем наведеног Закључка на основу раније постигнутог Споразума од стране њеног органа (Владе Републике Србије), дискриминаторски поступала према тужиоцу АА, због чега му је пружио тражену заштиту на основу члана 21 Устава Републике Србије, као и члана 14 Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода и члана 1 Протокола 12 уз Европску конвенцију за заштиту људских права и основних слобода, које се непосредно примењују на основу одредбе члана 145 став 2 Устава Републике Србије.

Дискриминација је свако неоправдано прављење разлике или неједнако поступање у односу на лица или групе које се заснива на било ком основу. Тужена се на основу Споразума од 11.1.2008. године и Закључка од 17.1.2008. године обавезала да исплати ратне дневнице војним резерvistима са пребивалиштем на територији општина Куршумлија, Лебане, Бојник, Житорађа, Дољевац, Прокупље и Блаце, док је неједнако поступила у односу на ратне војне резерviste који нису имали пребивалиште на територији наведених седам општина наведених у акту Владе. Ово неједнако поступање, представља повреду права на једнакост и супротно је одредби члана 21 Устава Републике Србије, члану 14 Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода и члану 1 Протокола 12 уз Европску конвенцију.

На основу свега изнетог, применом члана 390 ЗПП одлучено је као у ставу првом

изреке ове пресуде.

Међутим, тужена основано у жалби побија правилност и законитост решења о трошковима поступка досуђених тужиоцу АА, указујући на то да је донето уз погрешну примену материјалног права.

Првостепени суд је тужиоцу АА применом одредби чланова 153 и 154 ЗПП и важеће Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката досудио трошкове парничног поступка за радње предузете од стране његовог пуномоћника из реда адвоката, и то за састав тужбе и једног образложеног поднеска у износу од по 6.000,00 динара и за заступање на два одржана рочишта у износу од по 7.500,00 динара, који износи су увећани за 20%, с обзиром да је пуномоћник тужиоца обвезник плаћања пореза на додату вредност. Тужиоцу су признати трошкови и на име судске таксе на тужбу и пресуду у износу од по 1.900,00 динара, према важећој Таксеној тарифи из Закона о судским таксама, што укупно износи 36.200,00 динара, са законском затезном каматом почев од дана наступања услова за извршење пресуде па до коначне исплате, применом одредби чланова 277 и 324 ЗОО.

Чланом 13 Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката прописано је да адвокат који је обвезник пореза на додату вредност има право додати припадајући порез на додату вредност на извршени обрачун награде и трошкова. Из ове одредбе произилази да пуномоћник из реда адвоката има право да своју обавезу плаћања пореза на додату вредност пренесе на странку коју заступа и да је за то у обавези да изврши обрачун.

Чланом 42 став 4 Закона о порезу на додату вредност је прописано да рачун садржи назив, адресу и ПИБ обвезника-издаваоца рачуна, место и датум издавања и редни број рачуна, назив, адресу и ПИБ обвезника-примаоца рачуна, врсту и количину испоручених добара или врсту и обим услуга, датум промета добара и услуга и висину авансних плаћања, износ основице, пореску стопу која се примењује, износ ПДВ који је обрачунат на основицу, напомену о одредби овог закона на основу које није обрачунат ПДВ и напомену да се за промет добара и услуга примењује систем наплате.

Право на накнаду трошкова поступка припада странци, па странка коју је у успешно окончаној парници заступао адвокат обвезник пореза на додату вредност има право на накнаду трошкова за пружену адвокатску услугу увећану за износ пореза на додату вредност, под условом да уз захтев достави и доказ (приложи рачун) да му је пуномоћник за извршене адвокатске услуге извршио обрачун трошкова увећаних за износ пореза на додату вредност. Како у конкретној ситуацији, обрачун о награди и накнади трошкова адвоката не садржи све елементе прописане чланом 42 став 4 Закона о порезу на додату вредност, какав рачун би био доказ да је на странку пренет терет плаћања овог пореза сходно члану 13 Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката, то тужилац нема право на увећање трошкова за радње предузете од стране пуномоћника адвоката од 20 % на име пореза на додату вредност. Ово стога што обрачун достављен у току поступка не садржи редни број, нити се из приложеног обрачуна види да ли је достављен тужиоцу сагласно члану 42 Закона о порезу на додату вредност.

Међутим, несновани су наводи жалбе тужене да састав једног образложеног поднеска не представља потребан трошак у смислу одредбе члана 154 ЗПП. По оцени овог суда, поднесак од 22.3.2018.године, био је потребан ради вођења ове парнице, зато што се у њему тужилац АА преко пуномоћника адвоката изјашњавао на наводе тужене из одговора на тужбу. Одредбом члана 14 Закона о парничном поступку прописано је да странке предузимају парничне радње писано изван рочишта, а усмено на рочишту, ако за поједине радње није законом прописан облик у коме морају да се предузму. Пошто законом није прописан облик у ком се странка изјашњава о наводима и предлозима супротне стране, а одговор на тужбу тужена је доставила суду у писаној форми, изван рочишта, то следи да је поднесак којим се тужилац изјаснио о наводима тужене из одговора на тужбу, трошак који је тужиоцу био потребан ради вођења парнице у смислу члана 154 став 1 Закона о парничном поступку, за који му припада накнада трошкова и према Тарифи о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката.

На основу изнетог, тужилац АА има право да му се на основу члана 150, 153 став 1, 154 и 163 ЗПП, поред трошкова на име судске таксе на тужбу и пресуду у укупном износу од 3.800,00 динара, у складу са Таксеном тарифом из Закона о судским таксама, досуде трошкови за састав тужбе и једног образложеног поднеска у износу од по 6.000,00 динара, као и за заступање на два одржана рочишта у износу од по 7.500,00 динара, одмерено применом Тарифног броја 13 и 15 Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката важеће на дан доношења одлуке.

Тужиоцу је на досуђени износ трошкова парничног поступка призната законска затезна камата почев од наступања услова за извршење одлуке па до исплате, у складу са одредбом члана 277 став 1 и 324 став 1 ЗОО.

Из наведених разлога, на основу члана 401 тачка 3 у вези члана 394 тачка 4 ЗПП преиначено је решење о трошковима поступка и одлучено као у ставу другом изреке ове пресуде.

Будући да је тужена успела са жалбом само у незнатном делу у погледу одлуке о трошковима поступка који су досуђени тужиоцу с обзиром на његов успех у парници, то јој не припадају трошкови другостепеног поступка, па је применом члана 165 у вези члана 153 ЗПП, донета одлука као у ставу трећем изреке ове пресуде.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић

Председник већа – судија
Зорица Булајић, с.р.